

401/11995

התאחדות בולאי ישראל
הספריה

10

הירחון הישראלי לבולאות

פרס ראשון לבול
מאה שנה לאיגוד הדואר

ISRAELI PHILATELIC MONTHLY

1972
11-12

נועוניין בחליפין

Portolleau Roland
16 Rue de Verger
49.000 Beaupréau
FRANCE

★

J. Cottureau
11 rue de la Clor*s
59 Donai
FRANCE

★

Carlos Leite Ribeiro
Marinha Grande
PORTUGAL

★

Le Ner Alain
6, rue au Pont
Etigny 89510 V*ron
FRANCE

★

Richard L. Wright
43 Bvd. Alescis Carrel
44 Nantes
FRANCE

★

Féuillet Jean
10 rue du Maréchal Joffre
33140 Pont la Maye
FRANCE

Rev. P. Emmanuel
"The Bethany"
P.O. Brauni
Dist. Monghyr, Béhar
INDIA

★

W. Decounuich
3425 Quatre Bourgeois
2 Ste Foy, Quebec 10
P.O. CANADA

★

R-Sr. Ernesto Casasola
9 Poniente 506-2
Puebla, Pue.
MEXICO

★

A.A.G.M den Brok
Sabenastraat
Heerlen
HOLLAND

★

Rolf Vindal
Skiringssalveien 50
N-3200 Sandefjord
NORWAY

★

Lennart Berndth
Storgt. 44A
S-31100-Falkenberg
SWEDEN

Jose Wain
Junin 831 — 6° — "C"
Buenos Aires
ARGENTINA

★

Gianfranco Moscati
Via Palizzi, 81
80127 Napoli
ITALY

★

Franz Benesch
8. München 50
Korbinian-Beer-Str. 1a
BUNDESREPUBLIK

★

Jun Salao Gonzales
32 Sanciangca St.
Tonsuya, Malabon
Rizal D-712
PHILIPPINES

★

C.R. Dukenson
J Ralee
85 Derlin yor
Dunvant Swansea
SA 2 7 QA
S. Wales 6B
ENGLAND

„אפולו 17“ עם בולים סובייטיים

הישגי הרוסים בחקר החלל קטנים מהישגיהם של האמריקאים. רובם אולם התעמולה הפרסום וההנצחה שעשו הרוסים לחקר החלל, עולים פייכמה על ציוני האמריקאים.

אפילו בימים של שיגור „אפולו 17“ הופיעו הסובייטים עם גליון הגיגי של 6 בולים „ציון 15. שנה לחקר החלל“ העיתוני מחוכם ביותר, שכן כאשר „אפולו 17“ בחלל, נוח ידאי להפיץ בולי-חלל וביתניים הסובייטים יתידים. אגב,

טיסות הוטבעו חתמות מיוחדות הן בבסיסי הצי שהופקד על משיית החללית מן האוקיינוס והן בבסיסי שיגורן של החלליות בכף קנדי ואפילו בבסיסי-מעקב ברחבי הער (עלידי משרדי דואר לא אמריקאיים).

יוגין סרגאן והאריסון שויט, שניים משלושת האסטרונאוטים של „אפולו 17“, יבלו על פני הירח תקופת-שיא של 75 שעות ואף על-פי-כן המבצע הוצנע מבחינה בולאית.

„אפולו 17“ החללית האמריקאית האחרונה שיצאה השבוע ל-מסעה. אינה מרגשת עוד את הציבור כמו קודמותיה פרט, כמובן, לאותם האנשים המלווים את מסעה בפועל. נראה, שהיא תהיה גם מן הצנועות בהנצחה בולאית. בכתיבת שורות אלה, ערב ההמראה של „אפולו 17“, לא הודיע הדיאר האמריקאי דבר וחצי דבר על תכניתו בקשר להנצחה בולאית של המבצע בעבר הנפיקו האמריקאים בולים מיוחדים וברוב ה-

הירחון הישראלי לבולאות

Israeli Philatelic Monthly • Fédération des Sociétés Philatéliques Israéliennes

בטאון התאחדות אגודות הבולאים בישראל

Editor : ARIE LYNN

9, Kahanstam St., Tel-Aviv, Israel

העורך : אריה לין

המערכת : רח' כהנשטם 9, ת"א

NOVEMBER-DECEMBER 1972 No. 11-12 (84)

חשוון-כסלו, תשל"ג

אם אמנם משהו רכש רבבות בולים עם שבילים. הוא יוכל בודאי להשפיע על מחירים בשוק לטווח קצר ולמכור אותם ברווח לא מבוטל, אבל כיוון שאין אפשרות "להקפיד" את הבולים במשך שנים, בלי למכור אותם, במיוחד שחלק גדול מן המהדורה נמצא בידי האספנים הקבועים — אין לאיש סיכויים לעשות מן הבולים האלה "בולים נדירים". הם יתקרו, יהיו מבוקשים, אך לא נדירים.

אריה לין

CONTENTS :

New Israeli stamps — sold out !	3
Israeli new issues	4-6
U.P.U. anniversary stamps	7
Flight covers	8-9
Judaica	10-11
Heinrich Heine	12
Magen-David on Polish postmark	13
Christmas souvenir sheets	14
Stamps banned by F.I.P.	15
125th anniversary of U.S.A. stamps	16
For junior collectors	17
Miscellaneous	18
Society activities and special flights	19

בתוכן

3 —	האמנם יתקרו בולי ישראל
6-5-4 —	חדשות הבולאות בישראל
7 —	בול מאה לאיגוד הדואר
11-10 —	יודאיקה
9-8 —	טיסות
12 —	דיוקן החודש
13 —	מגן דוד בחותמת פולנית
13 —	גליונות זכרון של חג המולד
15 —	פי"פ מחרימה בולי דואר
16 —	125 לבולי ארה"ב
17 —	לתחביבן הצעיר
18 —	פרפראות
19 —	טיסות מיוחדות, באגודות

האמנם יתקרו בולי ישראל האחרונים?

בשבועות האחרונים אולו כמה בולי ישראל, זמן קצר ביותר אחרי הופעתם.

שתי הסדרות האחרונות — מועדים לשמחה תשל"ג וסדרת בולי חנוכה — אין להשיג עוד בשרות הבולאי, אלא בלי שבילים. לגבי הסדרה האחרונה, בולי חנוכה, הדבר מפליא ביותר, שכן הבולים עם השבילים היו במכירה זמן קצר ביותר, פחות מחודש (!). יש הסבורים שהיה במקרה זה (אולי גם במקרה הקודם) צעד ספקולטיבי על-ידי משקיע הון, שרכש בולים ברבבות לירות, עד שלא נותרו בולים עם שבילים, שכן רק 5-6 בולים בגליון צמוד שובל. עם העלמם של בולי השבילים בשתי הסדרות האחרונות, עלו מחירי הבולים האלה במאה אחוז ויותר.

כבר היו דברים מעולם. בתולדות בולי ישראל היו לא פעם מקרים שבו מסוים אול מן המכירה בשרות הבולאי, לפני שהופסקה מכירתם של כל בולי הסדרה, והיה רושם שהבול המסוים יחסר בשוק הבולים ומחירו יהיה גבוה ביחס לבולים אחרים, אך לא כן היה. היו גם מקרים שסדרה שלמה "נעלמה" מהר מן המכירה בשרות הבולאי ומיד מורגשת עליה במחירים, אבל לטווח רחוק יותר לא תמיד היתה עליית מחירים. במקרים רבים, כאשר בול מסוים הוצא מוקדם מן המכירה בשרות הבולאי ולא חשוב בשל איזו סיבה, היתה התיקרות זמנית אך לא רצופה.

המסקנות: א — במדה ויש בולים יקרים מאוד בבולי ישראל, הרי אלה הם הבולים הראשונים שלנו שהוצאו במהדורות קטנות.

ב — עליית מחירים סבירה, של 20-50 אחוז ב"תקופה של שנים אחדות היא תוצאה של ירידת ערך הכסף או רווחים סבירים הצפויים לעתים קרובות בבולי דואר.

ג — בימינו, כאשר מהדורה מינימאלית של בול זכרון עולה על חצי מליון בולים, מהם לפחות מאה אלף שבילים, כמעט ובלתי אפשרי "ליצור" התיקרות גדולה, פתאומית ולטווח ארוך.

ילדים ציירו בולי דואר

מאת ב. א. ברקאי

בשנים האחרונות נהוגות מדינות רבות להנפיק בולי דואר פרי יצירותיהם של ילדים. לעתים ילדים צעירים ביותר. לישראל לא היו עדכנה בולים שצוירו בידי ילדים, אף על פי שהצעות ילדים הגיעו אל השירות הבולאי והיתה, כמדומה, אפילו תחרות ילדים על ציור בולים.

עתה תתממש התכנית ובינואר 1973 נזכה לראות שלושה בולים שהודפסו על-פי ציורי ילדים. שמות הילדים לא צוינו משום מה בניגוד לנהוג במדינות אחרות וב-הודעת השירות הבולאי נאמר רק: שאלה בולים שצוירו בידי ילדים. כאשר ביקשתי לברר בשירות הבולאי מדוע לא הוזכרו שמות הילדים, נאמר לי: "שגם לשירות הבולאי לא ידועים שמות הילדים".

שני בולים הודפסו על-פי ציורי ילדים המצויות באגף הנוער

במוזיאון ישראל בירושלים (שתי צורות) ובול אחד הודפס על-פי ציור ילד מתוך סדנת הנוער במוזיאון תל-אביב.

בול ליהדות צפון אפריקה

יהדות צפון אפריקה תצוין ב-קרוב בבוליזכרון מיוחד. בתודש

ינואר 1973 יופיע בול נאה מאד, בערך נקוב של 0.18 ל"י, פרי מכחול של שני גראפיקאים – דרור בן דב ואשר קלדרון, המתאר רביד מזרחי אופייני ליהודי צפון אפריקה ואשר בחלסו התחתון כתוב המשפט, "מזרח ישראל יקב צנו" (ירמיה, ל"א, 9).

יהודים לבין א"י. אהבת הארץ היתה אחת המעלות שמאז ומתמיד הצטיינו בה היהודים. ביטוי לגישה זו מוצאים אנו בתרומות ה-כספיות שנשלחו תמיד לארץ, ב-עליה ארצה בכל התקופות, ביחס ההערכה לשדרים וכי, אין פלא איפוא שעם הקמת מדינת ישראל עלו לארץ רוב רובם של יהודי צפון אפריקה.

נוף החרמון, המפרץ הנעלם ואי האלמוגים

במנת-הבולים של חודש ינואר צפויים עוד שלושה בולים מסדרת בולי-נוף החדשים המתארים את החרמון, המפרץ הנעלם ואי האלמוגים. שלושת הבולים, בדומה ל-בולים הקודמים מסדרת "מנוף ה-ארץ", צוירו בסטודיו "רולי" על-ידי גד רוטשילד וזאב ליפמן, מ-ותיקי ציורי בולי ישראל. הבולים מתארים את מורדות החרמון כאשר כבשים רועים בשטח הנמצא בתחומה של "ישראל" (0.45 ל"י); מראה "המפרץ הנעלם" (0.95 ל"י); ואי האלמוגים שליד אילת (2.00 ל"י).

תולדות יהודי צפון אפריקה ד"ר י. בן עמי, שחיבר מאמר מקיף על יהדות צפון אפריקה, ב-הקשר לבול החדש (המאמר יופיע בעלון השירות הבולאי), סוקר את יהדות צפון אפריקה מראשית תולדותיה, הלוגה עדיין בערפל, ועד לעלייתה לישראל. ממאמרו של ד"ר בן עמי הבאנו כאן כמה שורות סיכום:

על אף הרדיפות והביזיונות ש-היו בתקופות שונות החזיקי ה-יהודים מעמד והצלחה לכונן חיי משפחה וציבור תקינים. העושר שאי אפשר היה להפגין החוצה מחמת קנאת המוסלמים בא לידי ביטוי בחיים הפנימיים. היהודי ב-מסגרת חיי המשפחה חיים הצליח לבנות מסגרת יציבה ומשכנת ה-משלבת שמחות, רבות וארוכות (תגליות הקשורות לתנועה מג-עות לחודש ימים ויותר!), מנה-גים נאים במסגרות מועדי ישראל וכי.

מעולם לא נותק הקשר בין ה-

14 בולים בסידרת „כנוף הארץ“

שנה היתה חיפה כפר נידח — עד אשר ובנתה מחדש ע"י מרשל הגר-ליל, השייך הבידואי דאהר אל-עמר. בשנת 1854 מנתה העיר כ- 2000 תושבים. חיפה של היום בת 215,000 תושבים היא העיר השלישית בגודלה במדינת ישראל. הרי יהודה — רכס הרים היוצר את קו הפרשת המים בין הים התיכון לבין ים המלח, לשני

שתיים הנבטים אשר התגוררו בסביבה זו הביאו את מי המעיין אל עירם עברת, בכורות פיר עמוק בקרקע הסלעית עד לגובה פני המעיין. את מוצא הפיר אפשר לראות גם עתה לרגלי הרכס. סביב בחו של עין־עברת הפכה עתה לפרקל לאומי.

סידרת הבולים הקרובה של "מגן הארץ" תביא לאלבומינו את הבול ה-14 בסדרה זו. זו תהיה בודאי הגדולה בסידרת בולים בארץ, אולי אפילו גדולה מסדרת בולי סמלילים, ש"מגן הארץ" מחליפה אותה.

שרות הבולאי לא פירסם את השימט הישובים והמקומות להם יוקדשו בולי גוף אלה ונראה ש' אין לו רשימה כזאת. מדי פעם מפיצה הצעה חדשה ובעקבותיה באה התחלטה להנפיק בול לשוב זה או אחר. אין ספק ש-14 בולי הסידרה אינם סוג פסוק והסידרה עשירה להקניף עשרות מקומות נז' פים וישובים בארץ.

ושלושת הבולים הצפויים בחז' דש ינואר הוקדשו לחרמון, המפרץ הנעלם ואי האלמוגים. 11 הבולים שקדמו לשלושה הקרובים הוקדשו למקומות האלה: עכו, ראש־פינה, כנרת, גב, עין־גדי, יפו, תנחית, מדבר יהודה, גן־השלושה, עין עבד וח'פה.

להלן מעט פרטים על כמה מבר-
לי הסידרה:

גן השלושה נמצא כמעט
בתישאן לרגלי הגלבוץ. נקרא כך
על שם אהרון אטקין, דוד מוסקט
וזן וחיים שטרמן, חברי ה"הגנה"
אשר ניספו על מוקש בסביבה בור
מן המאורעות בשנת 1938. הגן
הפך לחדר הגנים הלאומיים היפים
ביותר במדינה.

ע ין - ע ב ד ת הוא מעין בתוך
מחבר ציון, עמוק בלב הנגב, התור-

המורדות של הרי יהודה נופים
שונים. בגב ההר המערבי קמו
ישובי קבע, כי יש בה הקלאות
מעטה, ואילו במזרח משתרע מד-
בר יהודה הצחיח.

שלוים של המפרץ הגרבה בין ה-
עיר חיפה לבין רכס הר הכרמל.
חיפה גודלה בשמה הנוכחי כבר
במאה ה-3 לספירה — תקופת ה-
תלמוד, היא התקופה הרומאית ה-
מאוחרת. מרבית תושבי העיר היו
יהודים והיא התפרסמה לא רק ב-
יורדי הים שלה ובעלי המלאכה,
אלא בכך ששימשה מרכז תלמידי
הבנים עד לפלישת המוסלמים ב-
שנת 636 לספירה. בשנת 1100
לספירה לחמד היהודים והערבים
במחנה אחד נגד הצלבנים, אך ל-
לא הצלחת, שכן הצלבנים הצליחו
לכבוש את העיר ולשחוט את כל
בני הקהילה היהודית. במשך 500

— ארבעה בולים —
ארבע חותמות

הלהיטות אחרי "המיוחד" בבי-
ליות אינה יודעת סיג, וככל ש-
מופיעים בולים חדשים נמצא ש-
השווה עשוי, "משתו" שאנו שני-
ותי. קחו, למשל, את סדרת-הבר-
לים האחרונה שהוקדשה לארבעה
מקומות-נוף בארץ (מדבר-היהודי, ה-
גן-השלושה, עין-עבדת היפה). ה-
דואר הקדיש למקומות אלה בולים
מיוחדים. אולם לא דאג להסביר
להם חוממות-דואר אופייניות. ו-
הנה, כאמור, נמצא אספן שטרח
להחתים ביום אחד את ארבעת ה-
בילים על-גבי מעטפה אחת באר-
בע חוממות שונות. הוא הגיע לא
פחות מאשר לדוארניע בערבה כדי
להחתים את הבול שהיקדיש למד-
בר-היהודי, לדוארניע חלוצה כדי
להחתים את בול עין-עבדת, לגן-
השלושה כדי להחתים את בול
גן-השלושה ולדואר היפה כדי ל-
החתים את בול היפה. כל ארבעת
המקומות המרוחקים זה מזה מאות
ק"מ עשה ביום אחד ועל מעטפה
אחת...

הצלחה גדולה לבולים „הפוכים“

קטלוג בולי ישראל בהולנד

מהדורה חדשה של קטלוג „בני קר“, קטלוג לבולי ישראל המופיע בהולנד. הופיעה בימים אלה. הן קטלוג החדש הופיע במהדורה ה-16. מחברו הוא ב. כהן מאשדוד העורר את הקטלוג ממהדורתו הראשונה, כעודו תושב הולנד. רי צייר בידי מרת וונדי טמלין מסידיני ותותאם לבול על-ידי צוות הגרפיקאים של דואר אוסטרליה. הוא מראה איש צעיר מזוקן בחבית ילדים.

קטלוג „בנקו“ סוקר את כל בולי-ישראל לרבות גליונות-זכרון „הפוכים“, תוויות רישום, דמי-דואר ומעטפות „יום ראשון“. כל ההומר מלווה בצילומים ומודפס על נייר משוכה.

קטלוג „קולר“ 1973

מהדורה חדשה ה-21, של קטלוג „קולר“ הופיעה בימים אלה. הקטלוג המופיע בקביעות כל שנה, בסוף הקיץ, סוקר את כל בולי ישראל בצורות המקובלות באיסור פס ומציין את מחירי הבולים. הן קטלוג מציין גם תאריכי הופעה, מעטפות „יום ראשון“, כלילים מעטפות „יום ראשון“, כלילים קטלוג קולר, אף-על-פי שהוא מר פיע בצורת ספר קטן, נפוץ מאוד בארץ ובעולם ובשל התמדתו התרגל הציבור להשתמש בו. המחיר רים שבו נועדו לשמש בסיס ל-אספן בחליפין עם חו"ל יבדרך כלל הם מחירי קנייה בתנעיות.

אוטומטים למכירת בולים

בחודש דצמבר יופעלו בכמה ערים בארץ אוטומטים למכירת קוני-טרסי בולים. הקונטרסים, שהוכנו מגליונות הבולים בני 0.18 ל-י ו-0.10 ל-י, מסידרת סמלי ערים ב' יימכרו במחיר של 1 ל-י כל קונטרס. בכל קונטרס יהיו 5 בולים בני 0.18 ל-י ובול אחד בן 0.10 ל-י. בגליון השלם יהיו 15 בולים בני 0.18 אגורות ו-3 בולים בני 0.10 אגורות. הגליון יעלה 3 ל-י.

לפי המקובל אצלנו עד כה, תר פיעו בילים הפוכים מכל בולי-הסידרה מן המניין, כלומר מן הבולים הקבועים. ואם זהו העקרונ, היה צריך להוציא עתה צמדדים הפוכים מתוך בולי גוף שהם עתה הסידרה הקבועה של הדואר, כיוון שבהנפקה הקרובה אין „הפוכים“ מבולי גוף, אפשר לשער שצפויים לנו בולים הפוכים גם מסידרת בולי „מנוף-הארץ“.

חדשות

מ„ירושלים 73“

רשימת הקומיסרים לתערוכות הבולים הבין-לאומית שתתקיים בשנה הבאה בירושלים, הולכת ונשלמת. מספר המדינות ש-קבעו את נציגיהם ל„ירושלים 73“ עבר את ה-30. במרבית הארצות נקבעו ר-נמסרו שמותיהם של האנשים שייצגו את „ירושלים 73“ ואילו ממספר מדינות נמסר שהתאחדות אגודות הבולאים הארצית שם תטפל בכל ענייני התערוכה כה בירושלים, בלי לציין שם אדם.

פרוספקט מקיף בכל ענייני התערוכה נמצא עתה בדפוס ויופיע בימים הקרובים. הוא כולל את כל תקנות התערוכה ושפע חומר אינפורמטיבי אחר, הקשור בתערוכה.

ברכות בולאיות של הנוכה וחג המולד הוצאו ע"י התערוכה ונשלחו לעתונות ולקומיסרים בכל העולם. כל ברכה כזאת בוילה והוחתמה בחותמת מיוחדת ונועדה לשמש תעמולה לתערוכה.

בילים „הפוכים“ הם הבולים הן מנפיקים בגליונות מיוחדים לה-נות קונטרסי בילים. קונטרס (פני-קס בולים) עשוי ממספר דפי-בולים כשבכל דף מספר בולים, בדרך כלל בערכים שימושיים. מתוך כוונה שצקרת לבית, למשל, תהזיק באר-נקה פנקס בולים ותוכל להשתמש בהם גם כאשר היא נמצאת מחוץ לביתה והרחק מבית דואר. זוהי, כמובן, העילה הרשמית להוצאת קונטרסי בולים. אבל למעשה אין כל סיבה להנפיק בולים הכוכים, שכן ניתן להכין קונטרסים מתוך גליונות רגילים של בולים. משרדי הדואר, המנפיקים גליונות כאלה, מביאים את הכנת הקונטרס כניר-מוק להדפסת גליונות מיוחדים. זה לא נכון. אבל בדרך כלל אין הציבור מתרעם שכן הופעת בולים בואריאציות של הפוכים, אי בילים בשני ערכים שונים. הצמידים בני-קרב זה לזה מביאים גיוון לאוסף. לעתים צפויה לבולים כאלה התי-ייקרות פתאומית, שכן הם מופי-צים ומצויים בעיקר אצל אספנים ולא בציבור שולחי המכתבים וכ-פעם בפעם נוצר מחסור בהם, כמו בשני הגליונות האחרונים, שתוך זמן קצר עלה מחירם בכמה מאות אחוזים.

יחסית למספר הבולים בישראל, יש לנו לא מעט בולים הפוכים ולפי השיטה שאימו לו השירות הבולאי, עוד הוד נטויה. כבר בחור-דש הבא, דצמבר, צפוי לנו גליון חדש של בולים הפוכים והפעם יהיה זה גליון לא יקר ביותר. יהיו בו בולים בני 0.18 ל-י ובולים בני 0.10 ל-י, שני הבולים מן הסידרה של סימלי ערים, (ב), אף-על-פי שבולים אלה מוחלפים עתה בבולי גוף חדשים.

210 הצעות לבול שנה לאיגוד הדואר

הרעיון נדון בוועידה בין-לאר מית בברן שבשווייץ בחודש ספטמבר 1874, בהשתתפות 22 מדינות. בוועידה זו הוחלט על יצירת אמנה שתסדיר את שירותי הדואר הבין לאומיים והוכרז על הקמת "איגוד כללי של דואר". האמנה נכנסה לתקפה בענת 1875 ושלוש שנים מאוחר יותר קיבל האיגוד את השם: "איגוד הדואר העולמי".

כמה מן העקרונות שנקבעו באיגוד מנת ברן מופיעים גם היום בחוק קת"הדואר העולמי:

● כל האומות החברות באיגוד מהוות טריטוריה דוארית אחת מבחינת ההחלפה הרב-צדדית של משלוחי דואר.

● בכל מדינות האיגוד תהיה אחידות בדמי הדואר הבסיסיים.

● קיום פרוצדורה של שפיטה כדי להסדיר קונפליקטים בין מיני חלי הדואר בעולם.

● קיום משרד מרכזי בשם "הלשכה הבין לאומית", אשר חר צאותיה מכוסות על ידי כל המדינות החתומות על האמנה.

● מפגשים תקופתיים של נציגי האומות החברות לשם דיון בבעיות משותפות. לבהינת תקרי פותן של הוראות קיימות, ועוד. האיגוד ממלא בעיקר תפקיד טכני ולא פוליטי וזהי אחת הסיבות העיקריות להצלחתו.

פרס שני

ליובל "הפועל" ועמק יזרעאל). בפרס השלישי זכה ירום ורדימון (צייר את בול הבעש"ט). ציון לשבח ניתן לגדעון שגיא. משרד התקשורת אינו מתחייב להשתמש דוקא בהצעות שזכו בפרסים לי הדפסת בולי דואר, אם כי בדרך כלל זוכה פרס ראשון בבול דואר.

145 מדינות באיגוד הדואר

איגוד הדואר העולמי מאגד כיום 145 מדינות. בשנת הייסוד היו בו 22 מדינות. פרטים על ייסודו של האיגוד ומטרותיו קיבלנו הר שבוע בשירות הבולאי. באמצע המאה ה-19 נעשו נסיונות לשפר את שירותי הדואר הבין לאומיים על ידי קביעת עקרונות אחידים לפעולת שירותי הדואר בארצות השונות. עקרונות אלה נקבעו בהסכמים דו-צדדיים בין כמה מדינות. אולם בגלל ההיקף המצומצם לא יכלו לענות על הצרכים הגלובליים שהתפתחו באותה עת.

סיבה זאת הגיעה בשנת 1968 את הנרי דהסטפן, פקיד בכיר במינהל הדואר הגרמני, להגות את הרעיון שיש לייסד איגוד דואר שבו ישתתפו כל האומות המקיימות שירותי דואר.

השירות הבולאי קיים תחרות פומבית על ציור בול-זכרון למאה שנה לאיגוד הדואר העולמי שיש ראל חברה בו 210 הצעות-ציור האגשו לשירות על ידי ציירים מקצועיים וחובבים מכל הארץ. מספר ההצעות הוא שיא שלא היה כמו תו עד כה לשום בול תחרותי-פומי בית ארצית.

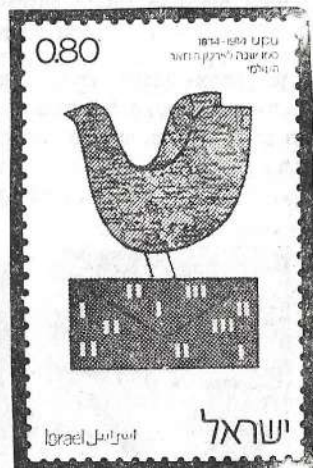
כל ההצעות הובאו לשיפוט חבר שופטים, שכלל את מנהל השירות הבולאי מ. כהן; מנהל שירותי הדואר שלמה אמבר; הממונה על ייצור בולים מ. קרופ; ראש החוג לאמנות באוניברסיטת תל אביב א. רונן; ראש המחלקה לעיצוב גראפי ב. בצלאל" מ. פלהיים; הר צייר ז'אן דוד; נציגי אגודת הגרפיקאים ד. כהן וד. בהט.

משרד התקשורת קבע שלושה פרסים בסך 2000 ל"י, 1000 ל"י ו-500 ל"י. הפרסים חולקו לזוכים בניכוי 10 אחוז מהפרס לטובת אגודת הגרפיקאים, בהתאם לתקנון האגודה.

השבוע קיבלנו מן השירות הבולאי צילומי ארבעה בולים, מהם שלושה שזכו בפרסים ואחד ש צויין לשבח. בפרס ראשון זכה ציורו של אריה גלור (זו הפעם הראשונה שהוא צייר בול לדואר ישראל). בפרס שני זכו במשותף שמעון כתר ודוד פסח מקיבין מעברות (בעבר ציירו בול-ידואר

ציון לשבח

פרס שלישי

טיסות בכורה, רשמיים ומיוחדות

— מאת אבן דניאל —

טיסות ראשונות — טיסות בכורה

לקבוצה זו של מעטפות טיסה משייכים את אותן המעטפות שהועברו ב"טיסות בכורה", כלומר טיסות ראשונות של פתיחת קווים חדשים, הן קווים ארציים והן קווים ימיים בין-ארציים. מעטפות כאלה לא נוש-אות, בדרך כלל, חותמות דואר מיוחדות. מאפיינת אותן חותמת דואר של נמל התעופה בארץ המוצא והחותמת דואר בנמל היעוד. נוסף לאלה חותמות מעטפות כאלה בחותמות לואי של הארגון המשלוח בטיסה הראשונה, לעתים חסרות בהן חותמות-דואר של נמלי התעופה (מסיבות שונות) ומאפיינת אותן חותמת דואר של ארץ המוצא בלבד המציינת את תאריך טהיסה, והחותמת של מארגני משלוח הדואר בטיסת הבכורה. מרבית המעטפות של טיסות הבכורה הראשונות שלנו הן כאלה.

אחת המעטפות היקרות ביותר שלנו — טיסת בכורה ישראל-צרפת (10.6.1948) שנשלחה מחל-אביב לצרפת (לא צויין אפילו באיזה מקום בצרפת, שכן אין על גבי המעטפות, בדרך כלל, חותמת היעוד).

טיסה ראשונה — מדינת ישראל-צרפת
PREMIER VOL — ETAT D'ISRAEL
— FRANCE

היא מן המעטפות שהזכרנו. מעטפת טיסה זו ועד כ-6 טיסות אחרות מן התקופה של 1948 ועד טיסת אל-על הראשונה לג'ניירוק ב-1950 הן יקרות מאוד ומ-זירן מאות לירות כל אחת.

יצויין שמעטפת-הטיסה ישראל-צרפת מן ה-10.6.1948 שייכת לקבוצה של מעטפות רשמיות, אף-לפי שאין עליה חותמת דואר מיוחדת, אולם המע-טפות היו רשמיות עם כתובת "מדינת ישראל, הממשלה הזמנית".

אספני מעטפות טיסה נוהגים להפריד בין המעט-פות השונות לשלוש קבוצות שונות, לפחות:

מעטפות בטיסות ראשונות — פתיחת קווים;

מעטפות בטיסות רשמיות-ממלכתיות (עם חותמות דואר מיוחדות).

מעטפות בטיסות מיוחדות;

אם המדובר במעטפות טיסה של ישראל, אפשר לקבל את ההפרדה עם גוונים וסתייגות לכאן ולכאן.

רשימת מעטפות-טיסה מן הסוגים השונים בטיסות השונות שהיו בישראל (מישראל ולישראל), היא גדו-לה מאוד וכוללת כמה מאות מעטפות. לא נפרט כאן את כולן, כי לא זאת כוונת הרשימה, אולם נציין כאן דוגמאות לסוגי המעטפות, במטרה להביא לידיעת אספני מעטפות-הטיסה, את ההבדלים בין הטיסות השונות.

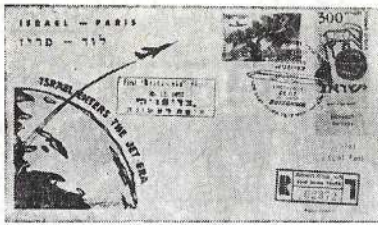
כהערת ביניים אציין שמעטפות טיסה קיימות אצ-לנו לא רק מאז קום המדינה, שכן א"י היתה מוקד חשוב בדרכי הקשר האווירי בין אסיה לאירופה בת-קופה שטווח הטיסה היה מוגבל מאוד והיה הכרח לקיים חניות ביניים בא"י. קטלוג צרפתי לטיסות רא-שונות מציין כ-50 טיסות ראשונות ומיוחדות מארץ ישראל (או דרכה) בתקופה שבין מלחמת העולם הרא-שונה למלחמת העולם השנייה. ברם ברשימה זו לא נעסוק בטיסות אלה, אלא בטיסות שבמדינת ישראל.

אכן, ב-9 באפריל 1948 היתה עדיין טיסה בין חיפה-לוד וקאהיר, אולם ב-24 באפריל אותה שנה נותקו כל שרתי האוויר מארץ ישראל. כתוצאה ממ-סירת שדה התעופה בלוד לידי הלגיון הערבי (ירדן).

בא"י היו גם מספר טיסות בלון לרבות טיסת ה"צפלין" הגרמני ב-1931 והצנחת דברי-דואר ברמלה אולם לפי הסיווג שלנו, דואר בלונים שייך לקבוצה רביעית, שלא הזכרנו בראשית הרשימה.

שתי מעטפות בטיסות בכורה, פתיחת קו לוד-קלן ולוד-מינכן

מימין: מעטפת טיסת בכורה לוד-רומא, ללא חותמת דואר מיוחדת, משמאל: טיסה רשמית עם חותמת דואר מיוחדת. המאורע: טיסה ראשונה ב"בריטניה" בקו לוד-פריז.

תערוכת דואר-אוויר, אפקס 73

במנצ'סטר שבאנגליה תתקיים ב-4 עד 7 ביולי 1978 תערוכת דואר-אוויר בין-לאומית, אפקס 73. התערוכה תהיה בחסות פיס"א - הארגון הבין-לאומי של אספני דואר-אוויר.

בהזדמנות זו כדאי להזכיר, ששנת 1973 תהיה שנה דחוסה בתערוכות בין-לאומיות - בגרמניה, פריז, לין, אנגליה וישראל - ואספנים לא מעטים יתקשו בוודאי להחליט באיזו מהן להשתתף.

יש לציין, שמחיר המסגרת בתערוכת "אפקס" הוא גבוה למדי - 4 לירות שטרלינג למסגרת בת 16 דפים. המעוניינים בפרטים נוספים יפנו אל: יצחק ברק, המבוא 9, גבעתיים.

מספק בולים חדשים מכל
העולם נושאים וארצות
מוריס ולנטי

רח' יבנה 6, תל-אביב, טל' 611149

הסתדרות העובדים הלאומית בישראל קופת חולים לעובדים לאומיים

המרכז:

תל-אביב, רחוב ביסרי העתיים 23, טל' 250221

- בחירה חופשית של הרופאים
- עזרה רפואית מלאה
- פתוחה לכל אזרח במזרח
- פניפים ברחבי המדינה
- פנסיון מרכזי בירושלים

הרשם בתור חבר קופת חולים
לאומית והבטח את בריאותך

מעטפות טיסה רשמיות

מעטפות-טיסה רשמיות הן אלה המוחתמות, ב"טי" סות הבכורה, בהזדמנות דואר מיוחדות, אך כאמור, המעטפה הרשמית הראשונה, בטיסה ראשונה, מדינת ישראל-צרפת, לא הוחתמה בהזדמנות מיוחדת, בוודאי בשל העדר זמן ומידע ליום חותמת דואר מיוחדת. היו עוד כמה טיסות בכורה שהועבר בהן משלוח, "מע" טפות טיסה" רשמי שלא הוחתם בהזדמנות דואר מיוחדת.

חותמת-דואר מיוחדת לטיסת-בכורה היתה עם הור פעת בולי דואר-אוויר הראשונים שלנו, שנצלו לטיסה ב"אל-על" ב-26.6.1950, בקו לוד-ניו-יורק. השירות הבלואי הטביע חותמת מיוחדת, במבצע משותף עם חברת "אל-על". במרצת השנים היו עוד כמה טיסות דומות שהשרות הבלואי הפעיל סניף דואר מיוחד והטביע חותמת מיוחדת.

"טיסות מיוחדות"

קבוצה זו היא הגדולה ביותר באוסף "טיסות". כאן ההבחנה אינה מדויקת. מרבית המעטפות בקבוצה זו אינן אלא ציין תאריכים ואירועים, שנראו חשובים לשולחי המעטפות. יש בין המעטפות האלה שהוטסו בטיסות מיוחדות ממש, לרגל אירועים מיוחדים, הן בפנים הארץ והן בקוים בין-לאומיים, אולם מרביתן הן מעטפות שנשלחו לרגל אירועים שונים בטיסות רגילות, אך משום מה רואים בהן "מעטפות בטיסה מיוחדת". (לדוגמא אפשר להזכיר את כל המעטפות למיני התערוכות בחו"ל שלמעשה הוטסו בטיסות רגילות ורק המאורע היה מיוחד.

לעומת אלה אפשר להזכיר את המעטפות שהועברו במטוסים עם משלחות למיניהן, שטסו במטוס מיוחד כלשהו, כמעטפות ב, טיסה מיוחדת".

כל המעטפות ב, טיסה מיוחדת" נושאות חותמות דואר רגילות, או זכרון (אך לא חותמות מיוחדות לטיסה המסוימת) של ארץ המוצא וארץ היעוד, בתוספת חותמות פרטיות של המארגנים, המסבירות את סוג המאורע.

תנ"ך בקנדה, אתיופיה והותיקאן

חודש נובמבר הביא לאלבומינו שלוש בוליות: חדשים שהור מיעו בשלוש מדינות: ב"ו בנר במבר הנפיקה קנדה סדרת בולי "קריסטמאס", בהם אחד עם ספר תנ"ך פתוח מן המאה ה-15 הנמ" צא במוסאיין באונטריו. שאר בולי ליהסידרה מתארים נרות דולקים בקמפוזיציה שונה בכל בול. באתיופיה הופיע בול זכרון מיר חד לכבוד האגודה לתנ"ך (בייבל סוסייטי). הבול נאה ומתאר ספר תנ"ך פתוח. גם הותיקאן מכין סדרת בולים בהם בול עם ספר תנ"ך.

בולי קק"ל מופצים בחוגים בולאיים

שני החוגים של אספני בולי קק"ל, שהיקמו באחרונה בתלי אביב ובחיפה, מגלים פעילות לי קידום התחביב. מדור הבולים של קק"ל, שהוקמו באחרונה בתלי כמו בולים מן המלאי להפצה בי תשלום בקרב האספנים. בתליאביב אחראי על הפצת הבולים דוד פרלי שטיין, הנמצא בכל ערב יום שני וחמישי, בין השעות 8.30-6.30 במעדון האגודה התל-אביבית לי בולאות, רחוב הס 16.

בחיפה יפציץ את הבולים במוע" דון הקהק"ל בכל יום חמישי בין 6-7 בערב. יש לפנות אל החברים לייבוז או ליפשיץ.

לחותמת חשובה זו. מר בן דוד פעיל מאוד בתחום האספנות הי יהודית, הן בבולאות והן בנומיסטיקה.

יצויין שלזכותו כמה חותמות קנ"דיות בעלות עניין לאספני יודאיקה.

ישראלי צייר גלויות דואר לאר"ם

הצייר הישראלי אשר קלדרון צייר באחרונה גלויות דואר לי אר"ם, הגלויות, בערך נקוב של 6 סנט, תודפס ב-5 צבעים בדפוס הי ממשלתי ביפאן. הגלויה תופיע בי 12 בינואר 1973. יחד עם הגלויה תופיע מעטפה מצוירת בערך נ"י קוב של 8 סנט ומעטפה כנ"ל לי דואר אוויר בערך נקוב של 11 סנט.

ישראל בחותמת קנדית

השם ישראל הופיע בנובמבר ב" חותמת-דואר קנדית. במשרד הי דואר המרכזי באונטריו (מחוז ב" קנדה) היטבעה חותמת-תעמולה

Can/Israel Numismatic
Founding Convention
Congres de Fondation
Société Numismatic
Can/Israel

לכבוד האגודה הנומיסטית קנ"דית-ישראלית לרגל כנס הייסוד של האגודה. ניסח החותמת הוא באנגלית ובצרפתית. מיועדו אריה בן-דוד מטורונטו, שייסד את האגודה, הוא היוזם

טעות נדירה בבול זמנהוף

סי כשבו דיוקנו של ממצא שפת האספרנטו היא בצורת מדליון בחלקו הימני של הבול. הבול תודפס בכמה צבעים והדיוקן היה צריך "ליפול" בדיוק בעיגול ש מימין לבול, כפי שהוא מופיע ב" בולים. מסתבר, שנמצא גליון ב" לייזמנהוף עם סטיות הדפסה: דיוקן זמנהוף תדפס במהופך ורחוק מאד מן המקום שנועד לו. לגליון זה היה גם מזל להינקב שלא במקום הנכון, כך שגם הנ"י קוב הוסיף לנדירותו (ראה תצ" לום).

בבול זמנהוף של ברית-המועצות משנת 1927.

כידוע, הופיע בול זמנהוף הר"ר

כתבי-העת הבולאי הצרפתי "ל'כר" דה לה טימברולוגי", מביא בגל" יונו האחרון סטיות דפוס מעניינת

אוטו לוי בבול אוסטרלי

קטלוג "יודאיקה"

כבר הזכרנו בהודמנות אחרת את הקטלוג האמריקאי בשפה הי אנגלית ל"יודאיקה בולאית". אולם לפי בקשה מיוחדת נזכירו שנית. השם "קטלוג ישראלי" מטעה ומ" כאן שאספני "יודאיקה" רבים לא הבחינו בו.

הקטלוג, הערוך על-ידי א. מוסדן, מביא שפע פרטים בעלי עניין לאספני בולי ישראל, ארץ הקודש ויודאיקה, אולם הוא אינו מצטיין בסדר הפרקים השונים ובעקבות הקטלוג. דקטלוג סוקר את בולי ישראל, חלק מבולי קק"ל, חלק מבולי "יודאיקה", מע" טפות טסה מא"י ולא"י, שואה (חלק), קרן תלחי ומיני תניות בנושאים יהודיים שונים מן הארץ ומח"ל, החל מתניות כופר הי ישוב וכלה בעטיפות של סיגוריות "מס. הגלו שולס" (רק אמריקאים אוספים דברים כאלה).

קטלוג מוסדן, שהופיע ב-1971, הוא המשך למהדורה שהופיעה ב-1969. במהדורה האחרונה יש הרבה דברים שאינם בראשונה וחלק גדול מן החומר מופיע כי המשך לפריטים המוזכרים במהדורת 1969. הקטלוג הוא מן "כל" בול יודאיקה.

"הרצלה" בבלגיה

חותמת-דואר עם שם מקום "הרצלה" הומצאה לנו על-ידי קורא המבקש פרטים... אני משער שהקורא מבקש לדעת אם יש קשר לשם "הרצלה" עם הרצל.

אכן, הרצלה היא עיר בבלגיה החוגגת השנה מלאות אלף שנה ותחומת המובאת בזה הוטבעה לכבוד המאורע.

של ליכטנשטיין, גם כן לכבוד "כריסטמאס". בבול המודפס לפי ציור של פרדיננד ניוס, שהושפע בציור זה מיצירת רפאל, מתיארת "האם הקדושה" עם בנה, שלושה מלאכים ושלושה כוכבים. וזה הי הסבר: המדונה יורדת עם בנה מן השמיים לארץ, לבית-לחם; שלושת הכוכבים מסמלים את צבא השמיים ואילו שלושת המלאכים את השמיים.

ישראל בחותמת גרמנית

חן חן ליצחק כהן מדגניה ב', על שהמציא לנו דוגמת חותמת גרמנית שהוטבעה לרגל תערוכת בוליישראל במסגרת תערוכה מקומית, "אור-פילה". בחותמת מר

פיעה המלה ישראל באותיות עבריות ולטיניות. כן מופיע בחותמת ציור דמותו של המלך דוד, נעים זמירות ישראל, כשהוא פורט על נבל.

בית-לחם בכריטניה

חותמת-דואר בנוסח "בית-לחם", הוטבעה בחודש אוקטובר בבריטניה. החותמת הוטבעה בעיירה בית-לחם שבמחוז ויילס לרגל תרועת בולי חג המולד הבריטיים. החותמת היא דו-לשונית — אנגלית וולשית — שפת המחוז.

דואר אוסטרליה מתכוונת עתה להנפיק ביל-זכרון מיוחד לבעל פרס נובל היהודי ד"ר אוטו לוי. הבול יופיע במאי 1973 עם דיוקן ד"ר לוי. בערך נקוב של 4 ש"י לינג אוסטרליים. ההנפקה נועדה לציון מלאות מאה שנה להולדתו של ד"ר לוי, שהיה כימאי נודע. ד"ר אוטו לוי זכה בפרס נובל ב-1936 על גילויים בתחום ההעברה הכימית של האימפולסים העצביים. הנאצים אילצוהו, לאחר סיפוחה של אוסטרליה, לוותר על סכום הפרס לטובת "הרייך". וא"ל הוא נמלט לאנגליה.

שואדיה ונורבגיה, המנפיקות ב" שנים האחרונות בולים מיוחדים לבעלי פרס נובל הראשונים, טרם פירסמו את שמות האישים שירפיעו השנה בבוליהם.

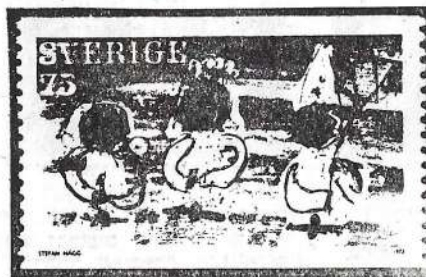
מגן-דוד בשוודיה

אילולא המדובר היה בבולי חג המולד הנוצרי, היינו ודאי מייחסים משמעות מיוחדת למגני-דוד המופיעים השנה בכמה בולי "כריסטמאס". בכל זאת מעניין מאד הבול השוודי החדש שיופיע ב-6 בנובמבר לכבוד חג המולד. שלושה ילדים, כפי שצוירו בדי ילדה בת 11 ז'ני ויקסטון, שמחים בחג. אחד מהם נושא עליו מגן-דוד (גדול) זהוב (1).

מגני-דוד קטנים המופיעים כ" כוכבים. נראים בבול אחר בסידי-רה זו, גם הוא פרי מכחולו של ילד (סטפאן האג בן 7), אולם אלה ודאי כוכבים מקריים בעוד מגן-דוד, הגדול והזהוב, בבול הי ראשון, לא נראה מקרי.

מגן-דוד גם בליכטנשטיין

שלושה כוכבים בצורת מגן-דוד ופיעו בקרוב בבול דואר חדש

היינריך היינה בשתי גרמניות

בהודעת הדואר ההונגרי לא צר יין דבר על יהדותו של רדנוטי. אולם יוצאי הונגריה בישראל מ- אשרים שאכן היה יהודי, שירת בפלוגת-עבודה יהודית בימי ה- נאצים שבה ערכו הנאצים טבח בדרום הונגריה. לפני שהוא הוש-

היינה, לפי תמונה של מוריס אר- פנהיימר (1831), כשהיינה היה בן 34. בשולי הגיליון שמו של ה- משורר באותיות גדולות, תאריך לידתו ופטירתו יכן מובאה מכת ביו בכתב יד: "אני הלפיד, אני

החרב". הביל המערב-גרמני צנוע יותר. הוא מראה את דיוקן היינה כפי שצויר בבול על-ידי פרופסור קארל אוסקר בלוזה.

הדואר המזרח-גרמני מדגיש, שהיינה היה חברו של קארל מארקס, "מראשוני הדמוקרטים המהפכניים של גרמניה שכל שנוי תיו נלחם לשוויון סוציאלי. בי יצירותיו טען, שהעושר ופייהעור- לם נועדו לכל העולם בלי יוצא דופן".

מיקלוש רדנוטי
בבול הונגרי

מהונגריה הגיע אלינו בול-זכרון שיעניין ודאי במיוחד את אספני "יודאיקה". הכוונה לבול דיוקן של מקלוש רדנוטי, משורר הונ- גרייהודי, שחי בהונגריה עד 1944 מקלוש רדנוטי היה יהודי שהמיר את דתו, אך הוא הומת על-ידי הנאצים במלחמת העולם השנייה.

כבר כתבנו שבמערב-גרמניה היה ויכוח ניקב אם להנפיק בול זכרון במלואת 175 שנה להולדת המשורר היהודי-גרמני הגדול היינריך היינה. בישראל גם, ש- אומנם יופיע שם בול היינריך היינה ב-13 בדצמבר, יום הילדתו של המשורר, עתה נמסר שגם מז- רח גרמניה עומדת להנפיק בול מיוחד להיינה וציין במפורש, כי בול-היינה הוקדש למשורר שנולד בעיר ריסלדורף כ-בנו של סוחר- יהודי" (היינריך היינה הוא אימגס בנם של סוחר הבדים שמשון היי- נה ובטי לבית פין גלדרן).

הבול המזרח-גרמני מעניין יותר מעמית המערב-גרמני. במזרח גר- מניה הוקדש להיינה גליון-זוטא המכיל במרכזו בול דיוקן של

1912 בלי יהודים בעלי פרס נובל

ויקטור גריגנארד (1871—1935),
כימאי צרפתי ופאול סאבטיה,
(1854—1941) גם הוא כימאי צר-

הפועלים על גז לתאורה במגדל-
רים ומצופים
גרהרד האייפסמן (1862—1946),
סופר גרמני.

על ראשוני הבולים לבעלי פרס-
נובל של 1912 קיבלנו השבוע ידי-
עז מדואר שוודיה. נאמר, שיו-
פיעו שם ארבעה בולים עם חמי-
שה דיוקנאות של בעלי פרס נובל
משנת 1912. נראה, שברשימה זו
אין יהודים. ייפיעו: אלכסיס קא-
ראל (1873—1944) פיסיולוג צר-
פתי-אמריקאי, פרופסור במכון
רוקפלר, קיבל פרס נובל ברפואה.

גוסטב דאלן (1869—1937),
מהנדס שוודי שהמציא מצבורים

גליונות זכרון של חג המולד - 1972

שלושת מלכי-המזרח

בוליהג המלך הראשונים של רודוניה הופיעו בימים אלה והם מתארים את שלושת מלכי-המזרח הידועים במסורת הנוצרית, שבאו לפי האגדה לבית-ילחם בליל הולד-תו של ישו.

בול חג המולד של בולגריה מראה גם הוא את שלושת המלכים, לפי קומפוזיציה של מ. א. בונוויל כשלאחד המלכים... כובע צלינדר.

"שלום", באיי קריסטמס

המלה "שלום" באותיות גדולות משמשת רק לציור צמד בולי קריסטמס. שהופיעו ב-2 באוקטובר באיי קריסטמס. בציור שתי נשים בדמות מלאכים מסבירי-פנים.

להוציא השנה כמה מאות לירות על רכישת כל "בולי אמנות" לי רבות אלה המצויים בבולי "קריסטמס".

לבולי חג-המולד הרבים שכבר הופיעו, נוסף השבוע גליונות-זכרון עם שלושה בולים של אנטיגואה איי קוק (גליון ובולים בודדים). גליון בן ששה בולים של ניקאראגואה (ב-1 בדצמבר) וסידרה בת 4 בולים של האי הבריטי גורנסיי.

"שלום" באיי גילברט

באיי גילברט, שטח חסות ומרי שבה בריטית באוקיאנוס השקט הופיעו ב-15 בספטמבר שלושה בולים לקראת קריסטמס. באחד הי בולים כוכב מחומש והמלה "שלום".

כדאי לציין, שהבעלות על כמה מאיי גילברט היתה שנויה במחלוקת בין בריטניה וארה"ב עד 1939. שבה נחתם הסכם על שיתוף משותף של שתי המעצמות באיים. בריטניה נשארה אחראית על הגנפת הבולים באיים, שאוכלוסייתם אינה עולה על 50 אלף.

"ישו ידד הילדים"

בסט. מארק של הברית-החדשה מסופר על ילדים שהובאו לפני ישו והשליחים ניסו לגרשם לבל יטרידו את המשיח. ישו ביקש להניח לילדים, כי על כאלה מלכות השמים מתקיימת. אמר. על יסוד פסוק זה בפרק י' בסט. מארק הופיע עתה בול אוסטרלי לזכור חג המולד ש"המוטי" שלו "ישו ידד הילדים".

עם התקרב חג-המולד מגיעים אלינו פרסומי המדינות על הנפיקות בולים לקראת החג. בולי "קריסטמס" הפכו בשנים האחרונות אמצעי נכבד לאיזון של תקציבי המדינות השונות. רק מדינות בודדות, כמו ארה"ב לי משל, שלבוליה תפקיד פוסטאלי בלבד או מטרה לאומיה של מתן

ביטוי לסנטימנטים דתיים. הרי להרבה מדינות יש בעיקר מטרה אחת ויחידה: ניצול הנושא הפופולרי לספיגת כספים.

בולי חג-המולד מופיעים בשנים האחרונות גם במדינות הקימיניסיות, ובאלה המטרה העיקרית היא, ההכנסה הכספית מן הבורלים ובמידה מסוימת רצון להירכז כוח לעולם שיש סובלנות דתית במשטרים הקומוניסטיים.

המדינות המתפתחות, למשל, מנפיקות בולים בדרך כלל מתוך כוונה להרבות הכנסות לקופת האוצר. בולי חג-המולד הם עילה מצוינת למדינות אלה להרבות בולים ובגליונות-זכרון. לבולי "קריסטמס" הצלחה לא מבוטלת, וכיוון שהנושאים בבולים אלה לקוחים מתוך יצירות אמנות עם מוטיבים דתיים, יש בהם כדי למשוך את אספני "דת ואמנות ב"בולים", שהם ציבור נכבד מאד בקרב בולאי העולם.

בין אספני ישראל אין רבים המאספים בולי "קריסטמס" דווקא ולא הייתי מרחיב את דיובור בנושא זה, אולם כיוון שבקרב אספנינו יש רבים המאספים בולי אמנות, וה"מדונות" האמנותיות רבות מאד בבולי "קריסטמס", צר לי על אספנים אלה שיצטרכו

פי"פ כוחרינוה בולי דואר

תצפיות לשנת 1973

לוח ההנפקות בגרמניה

דואר מערב-גרמניה פירסם את לוח ההנפקות ל-1973:

במלאות 10 שנים לשיתוף הפעולה הגרמני-צרפתי, יופיע בול מיוחד בחודש ינואר:

בהודש פברואר יופיעו ארבעה בולי-נוער שיתארו בעלי-חיים (במקביל תופיע סידרה כזאת גם בדואר ברלין המערבית):

במחצית השניה של חודש מרץ יופיע בול-זכרון במלאות 150 שנה לשיתוף הפעולה הבין-לאומי במטאורולוגיה; בול מיוחד במלאות 500 שנה להולדתו של ניקולאי קופרניקוס ובול מיוחד במלאות 50 שנה לאינטרפול:

במאס תופיע סידרת-תיירות שתתאר נופים בהאמבורג וריס-היים וכן בול מיוחד לחינוך הנגרי פני בשטוטגרט:

צימדת-זכרון תופיע ב-5 באפריל לציון הקונגרס הבולאי הבין-לאומי שיתקיים במינכן ותערוכת "איברא 73":

ב-30 באפריל יופיעו שני בולים מיוחדים במסגרת בולי "אירופה":

בסוף מאי יופיעו שני בולים: 1000 שנים למשורת רוסיה פון גנדרסהיים ובול-זכרון למקסימיליאן קולב, שמת באושוויץ:

ב-5 ביוני יופיעו 4 בולים ל-מלחמה ביהודים סביבתי:

ב-12 ביוני בול מיוחד ל-350 שנה למכונת החישוב הראשונה ובול אחר לוועידת הכנסיה האבני-גלית:

ב-11 בספטמבר יונפק בול במלאת 800 שנה לקתדראלה של ליבק:

בולי הסעד המסורתיים, המתארים כל-ינגינה, יופיעו ב-5 באוקטובר וב-15 באותו חודש יוצא בול לציון 50 שנה לרדיי בגרמניה.

אמנות בבולי או"ם

דואר או"ם מכין עתה ארבעה בולים מיוחדים עם יצירת אמנות

של הזנה מריה סרט, מארמון ליר גת האומות בג'נבה. הבולים יורפיעו ב-17 בנובמבר — שניים במטבע אמריקאי ושניים במטבע שווייצרי.

הבולים מתארים ידיים של דמש דמויות, סמל לחמש יבשות תבל. היצירה נמסרה כשי עלידי ממלאת ספרד לבניין ליגת האומות ב-1934.

הזנה מריה סרט, אמן ספרדי (1876–1945) שקישט את "ארמון האומות" בג'נבה, קרא ליצירה "ידיים מושטות בחלל".

תורכיה ב-1973

דואר תורכיה פירסם זה עתה את לוח ההנפקות שלו ב-1973. לפי התכנית יהיו 9 הנפקות עם אפשרות של הנפקות נוספות. באפריל 1973, יופיע בול ליוזבל ה-200 לייסוד העיר איסטנבול. בסוף אפריל — שני בולי "אי-רופה".

באמצע יוני — שני בולים בסידרת אמנות (2 בולים). במחצית השניה של יולי יופיעו שלושה בולים לשיתוף פעולה אזורי בין תורכיה, איראן ופקיסטן (R.C.D.).

ב-24 ביוני — 50 שנה למשא ומתן בין תורכיה ויוון. באוקטובר — יובל ה-50 לייסוד הרפובליקה (5 בולים).

בשלושה מועדים שונים, שטרם נקבעו יופיעו הבולים האלה: שני בולים לחנוכת הגשר על הבורס פורוס. בול בודד במהדורה של 350 מיליון עותקים בסידרה מן המניין ובול "שירות" במהדורה של 70 מיליון. מהדורה רגילה של בולי-זכרון תורכיים נעה בין 200 אלף ל-1 מיליון עותקים.

פי"פ החרימה את בולי גינאה

הפדרציה הבין-לאומית לבולי-אות (פי"פ) פירסמה רשימה של בולים שנפסלו מבחינתה לתצוגה בתערוכות שבחסות הפדרציה. פי"פ מפרסמת פעם בפעם רשימת של בולים שאינם כשרים מבחינת הפדרציה, משום שמטרת הנפקתם ספקולטיבית. פסילתה של פי"פ הוא בבחינת חרם ואס-פנים רבים נמנעים לרכוש בולים שהפי"פ פסלה אותם. משרדי-

דואר רבים מתחשבים בקריטריונים המוכתבים עלידי פי"פ לגבי הוצאת בולים, אולם לא כולם. בולי הרפובליקה של גינאה (המשוונות) נפסלו משום שהופיעו במקביל לבולים מנוקבים, גם בולים בלתי מנוקבים, בלי כל צורך נוסטלי. נימוק אחר לפסילתם של שש הסידרות של 1972 הוא הערך הנקוב בגליונות-הזכרון. גינאה הדפיסה לכל אחת משש הסדרות שני גליונות זכרון, כשלכל גליון ערך כספי מוסף העולה בכמה מאות אחוזים על המחיר הנקוב של הגליון. ואלה הבולים והגליונות שחל עליהם החרם של פי"פ (בכל סידרה 7 בולים מנוקבים, 7 בלתי מנוקבים ו-2 גליונות-זכרון):

גליונות 1972, אפולו 15, ה-משחקים בספור, מדליית הזהב של ספור, משחקים קדם-אולימפיים באוסבורג ובולי פסחא.

מאה לגליות דואר כנורבגיה

דואר נורבגיה מציין עתה מלאת מאה שנה לגליות-הדואר הראשונה בנורבגיה. לכבוד היוזבל הונפקה גלית מיוחדת שעוצבה בידי האמן הנורבגי ארנה הולם. הגלית הודפסה על נייר עם תמי-סח פוספור.

בול בריטי ב-1 לייש

ב-6 בדצמבר יונפק בבריטניה בול-דואר בערך נקוב של 1 לירה שטרלינג (בימיה של המלכה ויקטוריה הופיע בול בערך נקוב של 5 לירות שטרלינג). הבול החדש הוקדש ליוזבל-הכסף להתנועה של הוד מעלתה המלכה אליזבת השנייה.

125 לבולי ארה"ב

תערוכה ובול מיוחד ציינו את המאורע

בת ממלכת מנדינג

ממלכת מנדינג לא קיימת עוד, אולם תרבות בני מנדינג ולשונם מקיפות עד היום שבטים רבים החיים במערב אפריקה. בימי הביניים התפשטה קיסרות מנדינג על פני כ-10 מדינות הקיימות כיום במערב אפריקה, בתוכן גמביה.

The Gambia

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MANDINGA STUDIES LONDON 30 JUNE - 3 JULY 1972

ארץ זו הציאה זה עתה סידרת כולים לכבוד הוועידה הבין-לאומית לחקר ממלכת מנדינג. שנערכה במכון ללימודי המזרח ואפריקה ליד אינברסטית לונדון.

שלושת בולי גמביה מתארים את מפת התפשטותה של תרבות מנדינג ותפוצת השפה. מוסיקאי ואשה בת גזע מנדינג.

בולי "אירופה" במלטה

מלטה תוציא החודש סידרת בולי חדשים במסגרת בולי "אירופה", הפעם בערכים נקובים ב-5 סנטים. הציור אחיד וזהה למרבית בולי "אירופה" שהופיעו במרוצת

השנה במדינות "איחוד הדואר של אירופה". זו הפעם השנייה שמלטה מנפיקה בולי "אירופה".

סידרת הבולים הראשונה, שנקבעה בשיטה הדצימלית, הופיעה ב-16 במאי השנה (בולי מטב"עו).

"שלוש גרציות"

של קאנובה

פסלו המפורסם של אנטוניו קאנובה, "שלוש גרציות" הנמצא במוזיאון בלנינגרד (!), מופיע על בול איטלקי חדש שהופיע במלאת 150 שנה למות הפסל.

150 לברזיל

בול בראזיליאני, במלאת 150 שנה לעצמאות ברזיל, טרם הגיע אלינו. לעומתו ראינו את ארבעת בולי פורטוגל לכבוד הגה של ברזיל והם מעניינים למדי. לבולים דיוקנאות של אישים הקשורים ב-היסטוריה של ברזיל. בול אחד מציין את תומא דה-סוזה, מושלה הפורטוגלי הראשון של ברזיל; ה-בול השני מזכיר את זיוה בונופצ'יו אבי עצמאות ברזיל; ה-בול השלישי דון פדרו הראשון - קיסרה הראשון של ברזיל, ובבול הרביעי - סמל אחדות פורטוגל-בראזיל.

תשובות

לראובן אשל - קיבוץ מרח"ה, בולי הקק"ל ניתן לרכוש ב-מדור לבולים בלשכת הקק"ל, ירושלים.

לישראל פודהולסקי, תל-אביב. עד כמה שידוע לנו טרם הופיע קטלוג מיוחד של בולי האולימפיאדה האחרונה. אין ספק שבי קטלוגים החדשים של בולי ספורט ואולימפיאדות יכללו גם בולי ה-שנה, אולם מאוחר יותר.

למרדכי המפל, ת"א - הבולים והמעטפות המצויינים באוסף, נמצאים ודאי בתהליך של פריחת חלודה ומן ההכרח להרחיק אותם מיד מן האוסף.

אם מדובר בבולים יקרים, כי אז כדאי לשטוף אותם במי-מלח (ברזיל לא גדול) ובדרך זו להסיר את החלודה. מי שאינו מנוסה ב-מלאכה זו מוטב שייעזר בבעל מקצוע.

ארה"ב מציינת החודש מלאת 125 שנה לבול האמריקאי הראשון (1847). הכוונה לבול עם דיוקן הנשיא בנימין פרנקלין. בערך נקוב של 5 סנט, שהופיע במהדורה של 190 אלף עותקים. המאורע יצוין בהופעת בול-זכרון מיוחד עם תע-תיק הבול האמריקאי הראשון. ה-בול החדש מראה את הבול ה-

ראשון מבעד לזכוכית מגדלת וכ-תובת, "איסוף בולים". הבול נועד לחלוק כבוד לתחביב איסוף, בולים. המהדורה - 150 מיליון עותקים (לעומת 190 אלף בשנת 1847).

הבול יופיע ב-17 בנובמבר וסרי חרי הבולים של ארצות-הברית מכינים תערוכת בולים לאומית מיוחדת בניו-יורק שתתקיים ב-"מדיסון סקוור גרדן".

בארה"ב יש כיום כ-18 מיליון אספני בולים מבוגרים (לפי הוד-עת דואר ארה"ב) ועוד מספר ל-אינספור של בולאים צעירים.

בול תורכי למלחמה בסרטן

בשבוע מבצע, "הקש בדלת" של האגודה למלחמה בסרטן הגיע אלינו בול תורכי שהונפק במיוחד

למלחמה בסרטן. הבול מראה מיקרוסקופ אלקטרוני וכתם שחור ה-בא לסמל את הסרטן הנורא. המ-גמה להבלית, כי ניתן לרפא את המחלה אם תאובחן בזמן.

הסידור באלבום הבולאים

— מאת יצחק ברק —

הפרדת הבולים זה מזה, נוהגים לנקב את גליונות הבולים ברווחים שבין הבולים. הבולים הראשונים בעולם היו ללא ניקוב, ונהגו ל־הפריד ביניהם בעזרת מספרים. כ־יום, כאמור, מנקבים את גליונות הבולים, והדבר הנעשה בשיטות שונות, ומכאן מספר סוגי ניקוב, הנושאים שמות שונים. לא נעמוד כאן על סוגי הניקוב; נציין רק, שמספרי הניקובים, שהגנו מוצאים בקטלוגים, מציינים את מספר ה־חורים לשני סנטימטר. אם רוצים לדעת מה מספר ניקוב הבול, אין צורך למנות את מספר השניים או החורים — קיימים כרטיסי ניקוב מיוחדים, בעזרתם אפשר למצוא מיד את מספר הניקוב. הסבר מדויק על אופן השמוש בכרטיסים אלה, אפשר לקבל מכל אספן מנוסה.

תערוכות, "אנימל-יונקס" 1972

בכריסטיאנסד שבנורבגיה הת־קיימה בחודש אוגוסט תערוכה בין־לאומית של בני נוער אספני בולים. זוהי התערוכה הבין־לאו־מית השנייה לבני־נוער, לאחר ה־תערוכה שהתקיימה לפני ארבע שנים בלוס־אנג'לס.

בתערוכה שהתקיימה בנורבגיה השתתפו 233 בני־נוער מ־20 מדי־נות. בין מדינות אלה היתה מיר־צגת גם ישראל ע"י רון ברק בן־ה־15 מחיפה. רון הצג בולי אנג־ליה, וזכה במדליית ארד עבור אס־פּו. יש לציין, שבתערוכות נוער־המדליה הגבוהה ביותר הינה מדל־ית כסף, לאחריה מדליית כסף־ארד, מדליית ארד, דיפלומה ותעודת ה־ש־תפוח.

על תכניתו של רון הגנו מברכים אותו ומאחלים לו הצלחה.

ביוגרפיה קצרה, וכו'. כמו כן, רצוי להוסיף פרטים מספר על ה־בול עצמו, כגון: תאריך הוצאתו, מטרת הוצאתו, וכו'. יש לציין, שדברי ההסבר יכולים להעשות בעזרת מכונת כתיבה, רפידוגר־ף, או כל דרך נאה אחרת.

ברור, שהוספת דברי ההסבר כרוכה בזמן פנוי; אולם התלמיד, הדחוק בזמנו, יכול להדביק את הבולים ללא דיברי הסבר כלשהם, ולהוסיף את הכתובות לכשיתפנה.

צורת האיסוף התימטי המע־ינת ביותר, היא ללא ספק, הצורה הרעיונית — הווה אומר: לא־סוף את הבולים עפ"י רעיון כל־לי מסוים, ולפתח רעיון זה בעזרת בולים. לדוגמא: התפתחות המכו־ניות, מלחמות העולם, תיות ה־תנ"ך וכו'. ברור, שצורה זו כרוכה בכתיבה ושכרה שהאספן לומד רבות על נושא האיסוף, שכן הוא נאלץ לחפש חמר סיפורי ותי־עודי רב.

בעיה המטרידה אספנים רבים: סמני המים והנקוב — מהם וכיצד לבדוק אותם. סמני המים הם סימ־נים המוטבעים בניר הבול בעת יצורו, והם נועדו למנוע זיוף הבולים. ברוב הבולים הנושאים סימני מים, אפשר לגלות את הלי־לו בנקל ע"י הבאת הבול מול נור־רה דולקת, והסתכלות דרך גבו. הסימנים יתגלו אז בקוים בהירים. אולם הדרך הטובה ביותר לגלו־יסימני־המים היא ע"י הנחת ה־בול על לוח כלשהו כאשר גבו כלכיר מעלה, ושפיכת בנוזין עליו. סימן־המים יתגלה מיד. יש לציין, שמותר לעשות כן גם עם בולים בלתי משומשים, שכן הבנוזין אי־נו מזיק לדבק. ברור, שהמדובר בבנוזין רפואי מזוקק.

ועתה לנקוב. על מנת להקל על

לאחר שעמדנו על אופן הדבקת הבולים, נוכל לגשת לסדורם על־גבי הדפים. כאמור, תלוי הדבר בצורת האסוף. כאשר מדובר ב־אסוף קלסי (עפ"י ארצות) הרי ברור, שנדביק בולי כל ארץ ו־ארץ בצורה כרונולוגית — לפי תאריך הוצאת הבולים. כל אשר עלינו לעשות, הוא להביט בקט־לוג, ולהדביק את הבולים עפ"י הסדר שבקטלוג.

לבטים רבים יותר יגררו לנו האסוף עפ"י נושאים. על מנת להדגים במה מדובר, נבחר כדוג־מא נושא פופולרי: "ספורט על גבי בולים". אפשר לאסוף נושא זה עפ"י ארצות, הווה אומר: נד־ביק בנפרד בולי ספורט של כל ארץ וארץ בנפרד, ובסדרות מל־אות.

אפשרות נוספת: חלוקת הבולים עפ"י נושאים — בולי כדורגל בנפרד, וכך בולי כדורסל, בולי אתלטיקה וכו'. ברור, שיהא עלינו לפרק סדרות, שכן סדרות רבות כוללות בולים על ענפי ספורט שונים, ולהדביק את בולי הענפים השונים יחד, בלי להתחשב באר־צות מוצאם.

ברור, שהתחלטה: עדיף על מה? — נתונה בידי האספן עצמו, ו־יכול הוא לקבוע לעצמו צורה כלשהי של סדור בולים. תנאי אחד יש להתנות: יש להדביק את הבולים בצורה אסטטית ו־נעימה לעין, ואין להדביק בולים רבים על דף אחד. בדרך כלל מספיקים שישה עד עשרה בולים בכדי למלא דף.

לאחר שהדבקנו את הבולים, יכולים אנו להוסיף דברי הסבר. הכוונה היא לפרטים על נושאי הבולים עצמם; לדוגמא: — אם מדובר באישיות כלשהי, לכתב

פ ר פ ר א ו ת

ועידת הפרלמנטים

מלאי שבאפריקה אירחה באחד רונה את הוועידה ה-18 של הפרלמנטים בחבר העמים הבריטי. לכבוד המאורע הופיע בילדורן המראה את סימלה של מלאי — המדינה המארחת.

בול סובייטי

לעצמאות הודו

רית-המועצות הנפיקה בול זכרון מיוחד במלאות 25 שנה

לעצמאותה של הודו. הבול צויר בידי יורי ליונובסקי ומתאר מצור דה ברלה, דגל הודו וסמל המדינה.

מנהרת-ענק

בהונג-קונג

ב-20 באוקטובר השנה יופיע ב-הונג-קונג בול מיוחד לרגל תחילת המנהרה תגדולה ביותר בעולם בע-הונג-קונג.

לת ארבעה מסלולים. המנהרה ב-אורך של מיל ימי, בעלת כביש בן ארבעה מסלולים, מחברת את הונג-קונג עם העיר קאולון. בניית תה עלתה 20 מיליון לירות שטרלינג ונמשכה כ-34 חודש.

הופעת הבול נקבעה ל-20 ב-אוקטובר, לכבוד ביקורה של הנסיכה אלכסנדרה בהונג-קונג, שתהיה נוכחת בטקס הסיום של בניית המנהרה.

בולאים בעולם. השלושה, אמיליו דיאנה (1860 — 1941), בנקאי איטלקי מפורסם, אנדרה דה קוק (1880—1964), צרפת, ותיאודור סטיינר, יצרן הפסנתרים המפורסם. השלושה נחשבים כגדולי הבולאים בעולם ודואר ליכנסו שטיין הקדיש להם בולים מיוחדים, המ-שך לסדרת "חלוצי הבולאות" שהופיעה שם לפני כשנה.

ספריות של ברבדוס

רעיון לא רע מצא גראפיקאי מקומי בסטודיו "פאד" בברבדוס, כאשר צייר ארבעה בולים לרגל שנת הסקר הבינלאומית, הבולים, שיופיעו ב-31 באוקטובר השנה, מתארים ספריות בברבדוס, ספריה איגריסטית, ספריה ציבורית וספריות נידות במכוניות. לכל תמונה כזאת ניתנה צורה של ספר פתוח. אגב, הספריה הציבורית של

ברבדוס שוכנת בבניין נאה למדי (ראה כביל).

אמנות

טרומ-קולומביאנית

סידרה בת 12 בולים, עם יצירות אמנות טרומ-קולומביאניות.

האפיע השבוע בניקראגואה. 12 הבולים מתארים פריטים אומנותיים מן המאות 700—1200 לספירה.

כך "מנתחים" בול

אכן, בולים מאספים, ריחצים, מעריכים, מתקנים, מגהצים, מד-ביקים וגם... "מנתחים". השתמשתי במונח זה משום שאספני שג"א את בבולים נוהגים לפרט כל שגיאה וסטיית-דפוס הקטנה ביותר.

אם המדובר במאמר מקצועי על סטיות דפוס, כי אז החוקר מצלם חלקים וחלקי חלקים של הבול ומסביר כל פרט ופרט ב-

בול. מאמר כזה מצאתי בכתב-העת הבולאי הצ'כי המתאר יותר מ-20 סטיות הדפוס בבול הצ'כי שהוקדש למחנה טרינושט (ראה תצלום).

אמונדסון בברה"מ

יובל המאה להילדתו של חוקר הקוטב הצפוני, הנורווגי רואלד אמונדסון (1872—1928), הונצח ב-

בול-זכרון מיוחד שדואר בריטי המועצות. הבול מתאר את דיוקנו של אמונדסון על רקע נוף ארקטי, מואר על-ידי הוורד הצפוני, כש-באזיר מרחף מטוס "גורוניה" בעת טיסתו הטראנס-ארקטית דרך הקוטב הצפוני לאלסקה במאי 1926. כידוע, מצא אמונדסון את מותו בשנת 1928 כאשר נעלם מטוסו בחיפוש אחר ניצולים מתאונות-מטוס.

שלושה אספנים דגולים

ב-7 בספטמבר הופיעו בליכטני-שטיין שלושה בולי דיוקן מעניינים, המציגים שלושה מחשובי ה-

באגודות

באגודת רחובות

בשבת, 21.10.72, נערכה באגודה הרחובותית האסיפה הכללית לסיכום השנה היוצאת ובחירת ועד לשנת 72/73. יו"ר הוועד, מר שקד, פתח את האסיפה בקימה ובדברים לזכרו של החבר ציימר ז"ל. היו"ר מסר דו"ח על התקציב והעלה לדיון את הנקודות הבאות: השתתפות הנוער בפעולות האגודה, קטלוגים ועיתונים בולאית לשימוש האגודה, הצעה לתערוכת בולים איזורית ודגש על התערוכה המרכזית "ירושלים 1973". התפתח ויכוח ער בו נטלו חלק החברים: רהב, שיט, שלו, ואלך, כחום ומירל. לסיכום התקבלו ההחלטות הבאות:

- (1) טיפול מוגבר בפעילות בולאית לנוער.
- (2) פרסום פעילות האגודה באיזור.
- (3) הגברת הפעילות התרבותית.
- (4) נטילת חלק בהצלחת התערוכה "ירושלים 1973".
- (5) פנייה לגורמים מקומיים לעזרה תקציבית.

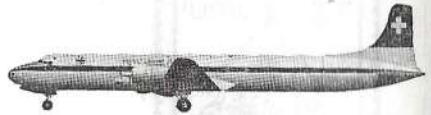
לסיום האסיפה, בה נכחו 23 חברים, נבחר ועד בן ששה חברים בהרכב כדלהלן: מ. שקד (יו"ר), ע. שלו (סני"ר), מ. ישראל (מזכיר), י. רהב, י. אהרון, א. שייט, ב. רויטר. כקומיסר לתערוכה, "ירושלים 1973" נבחר ד"ר יוסף ואלך.

ד"ר ואלך, אשר נבחר באסיפה זו לראשונה אחרי זמן רב, חזר ממסע השתלמות בן שלוש שנים בארה"ב. בתקופה זו נטל חלק בפעילות אגודת אספני ישראל בארה"ב. הוא הרצה בפני אגודות מקומיות בניו-יורק, ניו-ג'רזי, קליבלנד (אוהיו), דנבר (קולורדו), ולוס אנג'לס (קליפורניה). הרצאותיו על תקופת התורכים בארץ ועד מדינת ישראל, לוח בשקופיות. על הופעו תיו צויין במספר מדליות. בפרק זמן זה הופיעה בעיתון האגודה הנ"ל סדרת מאמרים מפרי עטו הדגה בתולדות הדואר בשטחים המוחזקים ואשר זיכתה אותו בפרס למאמר הטוב ביותר של השנה. כמו כן הציג בכנס השנתי של האגודה בקליבלנד (1970) אוסף מלא של חותמות הדואר בירושלים (המזרחית) בתקופת ירדן 1948-1967. עם צאתו חזרה לישראל נתמנה לסגן עורך של עיתון האגודה האמריקנית לבולאות ישראל.

התאחדות אגודות הבולאים בישראל
ת.ד. 2896 תל-אביב

Fédération des Sociétés Philatéliques
Israéliennes
P.O.B. 2896 TEL-AVIV, ISRAEL

טיסות מיוחדות

קונקסט אסטרונאוטים בווינה

בימי קונקסט האסטרונאוטים שהתקיים בווינה בין ה-9 ל-12 באוקטובר פעל סניף-דואר מיוחד במקום המטבעה חותמת דואר מיוחדת.

החותמת צוירה בידי קרל פסרוגנר והיא מעניינת למדי. החותמת מבוססת על הסמל המופיע בתווית

תעמולה של הקונגרס, כפי שצוירה בידי א. שלוסר. מארגני המבצע הנפיקו גם מעטפות זכרון מיוחדות שמחירן היה 3 שילינג אוסטריים.

באגודת אשדוד

אגודת הבולאים של אשדוד מקיימת פעולותיה באולם הספריה העירונית. אחת לשבועיים מתקיימת הרצאת חבר, המסביר את אוספו. הרצאה כזו מלווה הדגמות מתוך האוסף.

באגודה התל-אביב

לאגודה התל-אביב לבולאות, ברח' הס 16, נוספו באחרונה חברים חדשים, לרבות עולים חד-שים. הפגישות מתקיימות בימים ב' ו-ה' בשבוע החל משעה 6.30 בערב. לקראת תערוכת "ירושלים 73" מוצגים אוספים ומתקיים ויכוח ודיון עם חוות דעת של מומחים.

איספו בולי דואר ישראל

השירות הבולאי

ירושלים, תל-אביב-יפו, חיפה, טבריה,
נתניה, באר-שבע, פ"ת, לוד ובבתי דותר.

הבא לביתך תחביב
אמיתי — היה מנוי
בשירות הבולאי